

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ
У СПІВПРАЦІ З
КАФЕДРОЮ ЮНЕСКО НАПН УКРАЇНИ
«НЕПЕРЕРВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ХХІ СТОЛІТТЯ»

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
НАПН України

РОЗВИТОК ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МАТЕРІАЛИ
VII Міжнародного науково-методологічного
семінару

17 травня 2018 | Київ – Хмельницький

УДК 37.013.74 – 3.071:[316.32 – 044.247]

Р 64

Рекомендовано до друку ухвалою вченої ради
Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
(протокол № 4 від 23 квітня 2018 р.)

Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів: матеріали тез доп. VII міжнар. наук.-методол. семінару (17 трав. 2018 р.) / Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України; Хмельницький національний ун-т ; за заг. ред Н. М. Авшенюк, Н. М. Бідюк. – Київ - Хмельницький: Термінова поліграфія, 2018. – 167 с.

Рецензенти:

Сбруєва А.А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Сотська Г.І. – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, завідувач кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України

Редакційна колегія:

Авшенюк Н.М. – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, заступник завідувача кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України

Бідюк Н.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практики іноземної мови та методики викладання Хмельницького національного університету

Третько В.В. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Хмельницького національного університету

Дорофєва О.М. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри практики іноземної мови та методики викладання Хмельницького національного університету

Котун К.В. – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, член кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України

У збірнику представлено тези доповідей учасників VII Міжнародного науково-методологічного семінару «Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів» організованого з метою сприяння розвитку порівняльної професійної педагогіки як наукової галузі та навчальної дисципліни в Україні.

Учасниками семінару обговорено проблеми становлення порівняльної професійної педагогіки як наукової галузі та навчальної дисципліни в Україні й зарубіжжі; окреслено глобалізаційні виміри розвитку професійної освіти, педагогічної освіти і освіти дорослих у зарубіжних країнах; охарактеризовано тенденції професійного розвитку фахівців у світовому освітньому просторі; обґрунтовано сучасні педагогічні інновації в освітніх системах різних країн; висвітлено запровадження прогресивних ідей зарубіжного досвіду щодо методики навчання іноземної мови у контексті становлення та розвитку нової української школи.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів ступеня доктора філософії і доктора наук, студентів, а також управлінців і розробників освітньої політики в Україні.

Матеріали тез подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за наведені факти, цитати, посилання на джерела та інші відомості.

© Хмельницький національний університет, 2018

© Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2018

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1
СТАНОВЛЕННЯ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ ЯК
НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В УКРАЇНІ Й
ЗАРУБІЖЖІ

Локшина Олена ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ: ГЕНЕЗА МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ.....	8
---	---

РОЗДІЛ 2
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВИМІРИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ,
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ЗАРУБІЖНИХ
КРАЇНАХ

Komochkova Olga FORMS, METHODS AND TECHNOLOGIES FOR ORGANIZING EDUCATIONAL ACTIVITIES OF LINGUISTICS STUDENTS IN UK.....	10
Korol Liliya PECULIARITIES OF OBTAINING MASTER'S DEGREE IN GREAT BRITAIN.....	12
Nahorna Olha DISSERTATION AS AN ASSESSMENT METHOD AT MASTER PROGRAMMES IN INTERNATIONAL ARBITRATION AND ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION.....	15
Oleskova Halyna PROFESSIONAL PEDAGOGY FOR NURSING TRAINING IN GERMANY....	16
Брайко Богдан ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.....	19
Гришко Вікторія НАВЧАННЯ ЛЮДЕЙ ТРЕТЬОГО ВІКУ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ.....	21
Гулько Любов КОНЦЕПТ «ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА» У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МАГІСТРІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ В УКРАЇНІ ТА КИТАЇ.....	24
Кобюк Юлія ПРИНЦИПИ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ АВСТРАЛІЇ.....	27
Котун Кирил МЕРЕЖА ЛІБЕРАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ФІНЛЯНДІЇ...	30

Лук'янова Лариса ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРЕСИВНИХ ІДЕЙ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ У РОЗРОБЦІ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ В УКРАЇНІ.....	32
Мазур Юлія ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.....	35
Захарасевич Наталія ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	38
Марусинець Маріанна РЕАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ АВСТРІЇ «ЗАКОНУ ПРО ЗАОХОЧЕННЯ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ».....	40
Левко Мар'яна ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИСТЕМИ ПОЛІТИЧНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ, ДАНІЇ ТА США.....	44
Міхо Олена СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ.....	47
Наконечна Альона САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У США.....	50
Огієнко Олена ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД США І ФІНЛЯНДІЇ.....	52
Охрей Вікторія ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ У КАНАДІ.....	54
Постригач Надія СТРУКТУРА ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ГРЕЦЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ.....	57
Рахімова Ольга ПРОБЛЕМА ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ І ПРАКТИЦІ НІМЕЧЧИНИ.....	60
Романюк Оксана ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В НІДЕРЛАНДАХ.....	63
Самко Алла СТАНДАРТИЗАЦІЯ ШКІЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ОСВІТИ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	66
Теренко Олена ФУНКЦІЇ АНДРАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ.....	69
Товканець Ганна СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ.....	70

Товканець Оксана СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯК ПРІОРИТЕТ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ.....	72
Фалик Галина ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФІЗІОТЕРАПЕВТІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.....	74
Фурсенко Тетяна ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ АКТУАРІВ У КАНАДІ ТА УКРАЇНІ.....	76
Чистякова Ірина СУЧАСНІ МОДЕЛІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ... ..	79
Шевченко Аліна ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ МАГІСТРІВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ США.....	81

РОЗДІЛ 3

ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ У СВІТОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Авшенюк Наталія КОРПОРАТИВНА ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ В АВСТРАЛІЇ.....	85
Bidyuk Natalya LANGUAGE SCHOOLS GALLERY IN CANADA.....	88
Сиско Наталія ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧІВ: ДОСВІД КИТАЮ.....	91
Третько Віталій ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ОСВІТІ.....	94
Шпарик Оксана ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ У КИТАЇ.....	97

РОЗДІЛ 4

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНІХ СИСТЕМАХ РІЗНИХ КРАЇН

Chernyakova Zhanna INNOVATIVE MODES OF LEARNING AND TEACHING IN HIGHER EDUCATION.....	101
Komochkova Oksana PROMOTING EDUCATIONAL INCLUSION: THE UK EXPERIENCE.....	103
Mahdach Zoryana AN OVERVIEW OF CONTEMPORARY ALTERNATIVE EDUCATION IN CANADA.....	106
Бідюк Дмитро ЄВРОПЕЙСЬКІ ІМПЕРАТИВИ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ.....	108

РОЗДІЛ 3
ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ У СВІТОВОМУ
ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Авшенюк Наталія
Інститут педагогічної освіти і
освіти дорослих НАПН України
м. Київ, Україна

КОРПОРАТИВНА ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ В АВСТРАЛІЇ

Ключові слова: освіта дорослих, корпоративна освіта і навчання, безсистемне навчання, цілеспрямоване навчання, рефлексивне навчання, Австралія

Теоретичні засади розвитку корпоративної освіти дорослих у зарубіжних країнах базуються на концепціях: безперервної освіти, як теорії і практики випереджувального освітнього процесу, спрямованої на постійне подолання людиною кордонів вивченого, пізнаного і досягнутого; концепції філософії життя (В. Дільтей та ін.), як напряму сучасної філософської думки, що розглядає освіту впродовж життя, як процес безперервного становлення й розвитку людини, відповідно до якої необхідно побудувати цілісний процес набуття знань, адекватних потребам життя, в єдності гуманістичних смислів і духовно-моральних ідей; екзистенціальні основи освіти дорослих, пов'язані з положеннями філософії екзистенціалізму (А. Камю, Г. Марсель, Ж.-П. Сартр, М. Хайдеггер та ін), екзистенціальної психології (В. Франкл, Р. Мей, Д. Бьюджентал та ін.), співвідносяться з твердженням, що освіта є категорією буття (М. Шелер та ін.); біологічні, психологічні, психолінгвістичні теорії розглядають поведінку людини протягом усього життя як когнітивний акт, безперервний процес пізнання (Ж. Піаже, У. Найссер, Н. Хомський та ін.).

З'ясовано, що одним із напрямів освіти дорослих, котрий найбільш активно розвивається в Австралії на початку ХХІ ст. є корпоративне навчання. Корпоративне навчання (навчання працівників підприємств), як освітній напрям, розширює межі класичної педагогіки, інтегрує знання соціальної психології, соціології, антропології, теорії управління, критичної педагогіки, мультикультурної педагогіки та інших галузей наукового знання.

На підставі аналізу праць австралійських андрагогів (П. Демпстер, Дж. Руні, Л. Філд, Е. Лолер, Л. Туроу) визначено сім основних чинників, що сприяють розвитку корпоративного навчання дорослих у сучасній Австралії, а саме:

1) Турбулентність навколишнього середовища (environmental turbulence): виробниче середовище на багатьох підприємствах Австралії втрачає стабільність і визначеність, потребує підвищеної уваги управлінців та менеджерів; різко зростають інформаційні потоки, які повинні обробляти фахівці, з метою вивчення

й аналізу для виявлення найцінніших ідей і обґрунтування можливостей їх застосування.

2) Виникнення нових форм організації виробництва: останніми десятиліттями зазнала змін концепція організації виробництва, значного розвитку набули нові форми: консорціуми, спільні підприємства, гнучкі виробничі мережі й стратегічні альянси.

3) Перегляд концепту «знання», яке під впливом посилення його важливості розглядається як визначальний/основоположний ресурс. Успіх підприємств залежить від оперативності в оновленні й розширенні знань співробітників і можливості ефективного застосування на практиці.

4) Поява багатомірних економічних змін (multidimensional change): нині успішними є підприємства, котрі інтегрують відношення працівників, організацію їх діяльності, навички, технології й інформаційне забезпечення в єдиний комплекс для створення продуктивного і прибуткового виробництва на перспективу.

5) Розмивання кордонів між зовнішніми та внутрішніми виробничими факторами (fuzzy boundaries) за рахунок використання інформаційно-комунікаційних технологій. Саме сучасні інформаційні канали (Інтернет), які використовуються для полегшення кооперації між співробітниками, роблять виробничі кордони менш чіткими. Водночас, поява й доступність більшого обсягу інформації створюють потенціал для ефективного навчання на виробництві.

6) Скорочення часових меж (reduced time frames): у сучасній світовій економіці прискорюється робота підприємств з метою забезпечення швидшого доступу до нових ринків і підвищення конкурентоздатності в нових галузях.

7) Інтернаціоналізація бізнесу: національна економіка Австралії активно проникає на світові ринки і вимушена не лише успішно конкурувати в умовах швидкозмінного світового ринку, але й об'єднувати зусилля декількох країн з метою отримання максимальної економічної вигоди.

Зазначені чинники спричинили зростання попиту сучасних підприємств в організації корпоративного навчання співробітників, які на території Австралії задовольняють університети, коледжі і корпоративні університети, що створені в межах компаній. Характерною особливістю організації корпоративного навчання дорослих в Австралії є об'єднання зусиль класичних університетів та корпоративних університетів компаній з метою розроблення освітніх програм для персоналу, залучення провідних фахівців університетів для педагогічної роботи на підприємствах.

Аналіз змісту освітніх курсів й особливостей їх організації дозволив визначити спільні риси у забезпеченні корпоративного навчання: варіативність тривалості курсів (від декількох годин до декількох місяців); зручний графік занять (надання вранішніх і/або вечірніх годин для занять); поєднання дистанційних і аудиторних форм навчання; проведення занять на території підприємств, університетів і громад; присвоєння кваліфікації з наданням відповідного сертифікату або наявність курсів, які не передбачають видачу сертифікатів.

Здійснений контент-аналіз освітніх програм дозволив виокремити два основних їх типи: 1) курси «на замовлення», що спеціально розроблені для задоволення конкретних потреб підприємств-замовників; 2) курси загального характеру, спрямовані на встановлення відповідності кваліфікації працівників сучасним вимогам. Загальними для всіх університетів є програми, що охоплюють такі предметні галузі: економіка, комп'ютерна грамотність, іншомовна компетентність.

Проведене дослідження засвідчило, що в Австралії на початку XXI ст. превалюють три основні типи корпоративного навчання, які водночас є й показниками рівня організації навчання на виробництві, а саме:

1. Безсистемне навчання (haphazard learning) - навчання має спорадичний, несистемний характер і не охоплює всі підрозділи підприємства.

2. Цілеспрямоване навчання (goal-based learning) - передбачає вищий рівень організації і базується на цілях, яким підпорядкована вся система організації освітнього середовища підприємства.

3. Рефлексивне навчання або навчання «за подвійною спіраллю» (double loop learning) є найрозвиненішою в організаційному вимірі і найефективнішою у результативному вимірі системою корпоративного навчання. Навчання «за подвійною спіраллю» - це навчання, що базується на цілепокладанні та критичному мисленні. У процесі корпоративного навчання «за подвійною спіраллю» посилюється значення когнітивних умінь і навичок, здатності працівників до навчання. Успішність корпоративного навчання на цьому рівні передбачає осмислення працівниками своїх суджень, розвиток самостійних і творчих підходів до дослідження нових шляхів та їх апробації, а також подальше використання результатів як основи для експериментування.

Отже, корпоративне навчання є перспективним напрямом освіти дорослих в Австралії, що інтенсивно розвивається, з метою задоволення сучасних потреб підприємств у формуванні висококваліфікованого людського капіталу. Для нього характерні диверсифікація форм і типів, посилення інтеграції з виробничою діяльністю, залучення ресурсів закладів вищої освіти, інтеграція вищої освіти і бізнесу; обґрунтування теоретичних засад корпоративного навчання, спрямованих на оптимізацію і підвищення ефективності освітнього процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Brookfield, S. (2005). *The power of Critical Theory: Liberating Adult Learning and Teaching*. 1 ed. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 417 p.
2. Dempster, P., Rooney, J. (1993). *Networks: A Third Form of Organization*. Bureau of Industry Economics: Discussion Paper № 14. Canberra: Australian Government Publishing Service.
3. Field, L. (2005). *Skilling Australia: A Handbook for Trainers and TAFE Teachers*. Melbourne: Longman Cheshire, 219 p.
4. Ford, B. (2004). *Civil & Civic Workplace Reform Strategies: A Submission to the NSW Royal Commission into Productivity in the Building Industry*. Sydney: Commonwealth of Australia.

5. Lawler, E. (1994). From job-based to competency-based organizations. *Journal of Organisational Behaviour*. №15 (1)⁹ p. 3_15.
6. Thurow, L. (2002). *Head to Head: The Coming Economic Battle among Japan, Europe and America*. Sydney: Allen & Unwin, 336 p.